Sameiet Lilleborg B 2
Brækhus Dege Eiendom AS
Boks Vika 1369
0114 Oslo

Forsikringsavtale

Kjære kunde,

Denne forsikringsavtalen gjelder for perioden fra 27.04.2015 til 15.01.2016.

Takk for at dere valgte forsikringer fra SpareBank 1. Vi ønsker at dere skal være fornøyd som forsikringskunde hos oss - både før og etter skade.

Husk å følge sikkerhetsforskriftene

Sikkerhetsforskrifter framgår av forsikringsbeviset og sier noe om hva dere skal gjøre for å begrense eller unngå skade. Ved brudd på disse kan erstatningen reduseres eller falle helt bort.

Sjekk forsikringene

Forsikringsavtalen er basert på opplysningene dere har gitt om det som er forsikret. Feil i opplysninger som er gitt, eller endringer, må meldes selskapet så raskt som mulig, jf. FAL § 4-1.

Har dere spørsmål om forsikringsavtalen eller ønsker å endre noe, kontakt:

SpareBank 1 Oslo
Forsikring BM
Telefon: 07050
E-post: 07050@sparebank1.no
Nettside: www.oslo.sparebank1.no

Melde skade?

Ring 02300. Vi hjelper deg 24 timer i døgnet.

Skader skal meldes snarest mulig, og senest innen meldefristen (se forsikringsbeviset).

Med vennlig hilsen,

SpareBank 1 Forsikring

Oversikt over forsikringsavtalen

1. Forsikringer og forsikringsbevis

Forsikringsnr:	Forsikringstype:	Beskrivelse:	Pris:	Fors.bevis:
12321893	Boligbygg borettslag og sameie	Ivan Bjørndals gate 18,20, 0472 Oslo, Ivan Bjørndals gate 18,20 og 32	33 504	Side 3
Total pris per år			**33 504**	

Månedlig betaling
Ved månedlig betaling beregnes de 7 første månedlige trekkene i et forsikringsår til 30 dager. De resterende 5 månedlige terminbeløpene omgjøres til 31 dager. Til sammen utgjør dette et forsikringsår på 365 dager

2. Hva er nytt.....5
3. Vilkår.....6
4. Generelle vilkår.....24
Generelle vilkår skadeforsikring.....24
5. Sikkerhetsforskrifter.....28
6. Viktig å vite om forsikringsavtalen.....32
Informasjon om forsikringsagent.....32
Alternative forsikringer.....32
Fornyelse av forsikringer.....32
Norske lover og lovgivning.....32
Garantiordning for skadeforsikring.....32
Forsikringsselskapenes Sentrale Skaderegister (FOSS).....33
Oppbevaring av personopplysninger.....33

Forsikringsbevis Boligbygg borettslag og sameie

Forsikringsnummer: 12321893 / 9
Avtaleperiode: 27.04.2015 - 15.01.2016
Pris for avtaleperioden: 24 143
Avtalens pris per år: 33 504

Hva som er forsikret

Forsikringssted: Ivan Bjørndals gate 18,20, 0472 Oslo - Ivan Bjørndals gate 18,20 og 32
Virksomhet: Borettslag
Anvendelse bygning: Terrasse/Boligblokk
Antall boenheter:
Byggeår: 2002
Antall etg. boligareale: Over 5 etg
Heis i bygning: Nei

Forsikringen omfatter:	Forsikringssum:	Egenandel:	Pris:	Vilkårsid:	Side:
Bygning brann fullverdi	97 713 984	10 000	12 222	NBK-119.201-001	13
Bygning standard boligbygg fullverdi	97 713 984	10 000	13 407	NBK-106.101-001 NBK-140.050-002	6 19
Bygning topp boligbygg		10 000	1 035	NBK-106.500-001 NBK-141.110-001	12 22
- Huseieransvar	10 mill.	Særskilte		NBK-136.101-001	21
- Hageanlegg	300 000	egenandeler		NBK-140.030-001	18
- Fellesløsøre	totalt 750 000	fremgår av vilkår		NBK-101.150-001	15
- Penger under lås	5 000			NBK-135.120-001	16
- Tap av gass, vann og væske					
- Huseleietap	30% av fors.sum 36 mnd.				
- Riving/rydding/bortkjøring	50 % maks. 5 mill.				
- Styreansvar	1 000 000				
- Kriminalitet	200 000				
- Rettshjelp	250 000				
- Kunstnerisk utsmykning	250 000				
- Maskinskade bygning	Ubegrenset sum				
	For komplette utvidelser - Se vilkår				
Naturskadeforsikring			6 840	FFE-001.001-001	17
Pris per år			**33 504**		

Spesielle egenandeler og fradrag kan gjelde for visse typer skade. Dette vil framgå av vilkårene.

Det er gitt sikkerhetsrabatt for

Sikring brannalarmanlegg: Ja, brannalarm alle leiligheter, vilkår: NBK-102.118-001, side
Sikring boligsprinkling: Nei, boligsprinkling finnes ikke
Seriekobling røykvarsler alle leil.: Nei, seriekobling røykvarsler finnes ikke
Automatsikring/overspenningsvern alle leiligheter: Ja, automatsikring/overspenningsvern alle leiligheter
El-kontroll: Nei, ikke godkjent elkontroll

Meldefrist

Retten til erstatning bortfaller dersom kravet ikke er meldt innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet.

Meldefrist

Retten til erstatning bortfaller dersom kravet ikke er meldt innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet.

Klagerett

Klager i forbindelse med erstatningsoppgjøret sendes til:
SpareBank 1 Klagenemnd, Postboks 778 Sentrum, 0106 OSLO
eller Finansklagenemnda, Postboks 53 Skøyen, 0212 OSLO

Klagemulighet

Dersom det er noe du ikke er fornøyd med kan du gjøre et av følgende:
- Ring oss på 02300.
- Send elektronisk klage på sparebank1.no/klage
- Send skriftlig klage til SpareBank 1 Forsikring Klageservice, Boks 778 Sentrum, 0106 Oslo.

Du kan også klage saken inn til Finansklagenemnda.

Ansvarsbegrensninger ved risikoendringer med videre, jf. forsikringsavtaleloven §§ 4-6 og 4-7

Sikrede skal gjøre det som med rimelighet kan forventes for å avverge eller begrense skaden. Selskapets ansvar kan reduseres eller falle bort dersom:
- tilbygg eller andre bygningsmessige forandringer som innvirker på gjenoppføringsprisen ikke er meldt selskapet
- bygningen benyttes til annet formål enn avtalt
- det er gjort endringer av skadeforebyggende utstyr som det er gitt rabatt for
- sikringstiltak ikke er gjennomført eller holdt ved like og betinger høyere premie
- det premieberegningsgrunnlag (for eksempel årsomsetning, lønnsutgifter eller antall ansatte) som forsikringstakeren har oppgitt til selskapet er uriktig
- sikredes erstatningsansvar for skade er voldt under utøvelse av annen virksomhet enn den som er angitt i forsikringsbeviset

Er virksomheten opphørt og bygningen fraflyttet gjelder forsikringen bare for skade ved brann, direkte lynnedslag, naturskade og ansvar som eier av bygning. Med fraflyttet bygning menes bygning som ikke er i bruk og hvor det ikke lenger føres daglig tilsyn og utføres vanlig vedlikehold.
Skade på innhold i fraflyttet bygning dekkes ikke.

Sikkerhetsforskrifter, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8

Sikkerhetsforskriftene skal forebygge faren for eller begrense omfanget av skader. Har sikrede forsømt å overholde, eller å påse at de blir overholdt, kan selskapets ansvar settes ned eller falle helt bort.

Identifikasjon, jf. forsikringsavtaleloven § 4-11

Selskapets ansvar kan settes ned eller falle helt bort ved handlinger eller unnlatelser som er gjort av ansatt som har ansvaret for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort. Det samme gjelder handlinger eller unnlatelser av andre personer dersom forsikringstaker, eller en forsikringstaker kan identifiseres med, har satt vedkommende til å ivareta bestemte funksjoner eller gjøremål.

Øvrige sikkerhetsforskrifter som gjelder:	Vilkårs id:	Side:
Sikring mot brann	NBK-102.100-001	28
Sikring mot lynnedslag og elektrisk fenomen	NBK-102.104-001	28
Sikring gassanlegg og tanker	NBK-102.105-001	29
Sikring av utendørs lagre av brennbart materiale	NBK-102.121-001	29
Sikring av brennbart materiale/avfall utendørs	NBK-102.123-001	29
Sikring ved bruk av sprøytemalingsutstyr i friluft	NBK-102.127-001	29
Sikring entreprenør kontroll av forsikring	NBK-102.131-001	29
Sikring regnskapsførsel - revisjon	NBK-102.132-001	30
Sikring standard bransjebetingelser	NBK-102.133-001	30
Sikrings tilgangskontroll og autorisasjon	NBK-102.134-001	30
Sikring bruk og belasting bygning	NBK-102.205-001	30
Sikring mot tyveri og hærverk	NBK-102.299-001	30
Sikring mot snøtyngde og takras	NBK-102.301-001	30
Sikring mot vann-,rør- og frostskader	NBK-102.350-001	30
Sikring dataregistre og programmer	NBK-102.400-001	31

Meldefrist

Retten til erstatning bortfaller dersom kravet ikke er meldt innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet.

Klagerett

Klager i forbindelse med erstatningsoppgjøret sendes til:
SpareBank 1 Klagenemnd, Postboks 778 Sentrum, 0106 OSLO
eller Finansklagenemnda, Postboks 53 Skøyen, 0212 OSLO

2. Hva er nytt

Her følger informasjon om endringer som er gjort i forsikringene siden sist. For fullstendig informasjon, se forsikringsbevis og vilkår.

Næringsforsikringer

Indeksregulering for bygning og maskin/løsøre i næringslivet i 2015
Verdigrunnlaget for bygning er satt opp med 6,6 %.(Indeks for 2014 var + 1%.) Maskiner/løsøre er satt opp med 1,3 %. (Indeks for 2014 var 2,3 %.) Dette er en felles justering for alle skadeforsikringsselskaper. Indeksen fastsettes felles for alle forsikringsselskaper i "Pris-og indeksnemnden", FNO (Finansnæringens fellesorganisasjon)

Generelle endringer i prisberegningen
På grunn av skadeutviklingen og den generelle prisutviklingen kan det være foretatt nødvendige prisøkninger som vil variere avhengig av produkt. I tillegg kan det også være foretatt individuelle prisøkninger for kunder med negativ skadeutvikling.

3. Vilkår

Bygning standard boligbygg

Vilkårs id: NBK-106.101-001 av 01.03.2014

1. Hvem forsikringen gjelder for

- Forsikringstaker.
- Innehaver av tinglyst eiendomsrett og panterett.
- Innehaver av panterett i løsøre eller varer, men bare dersom panthaveren har mottatt forsikringsattest fra selskapet, jf forsikringsavtaleloven (FAL) § 7-1, tredje ledd som er fraveket.
- Annen panthaver eller eier av ting enn de som er omtalt ovenfor, men bare dersom forsikringstakeren har forsikringsplikt i henhold til lov eller skriftlig avtale.
- Eierskifte inntil ny eier har tegnet forsikring, men ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.

2. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på avtalt forsikringsted.

2.1. Spesielle gyldighetsområder

- Forsikringen gjelder i Norden for ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet (borteforsikring).
- For ting som er til reparasjon, ettersyn eller overhaling etter erstatningsmessig skade, gjelder forsikringen under transport.
- Ansvarsforsikringen gjelder i Norden.
- Yrkesskadeforsikring ulønnet arbeidskraft, gjelder der lov om yrkesskadeforsikring bestemmer.
- Naturskade og skader ved vind svakere enn storm gjelder i Norge.

3. Forsikringen omfatter

3.1. Bygning

- Bygning som fremgår av forsikringsbeviset, med fastmontert utstyr og innvendige rørledninger.Til bygning medregnes grunnmur og fundamenter samt innvendige rørføringer, ledninger og fast montert utstyr som er nødvendig for bygningens formål, og som ikke er spesielt montert for eller er et ledd i produksjons- eller næringsvirksomhet.

3.2. I tillegg til bygning omfattes

- Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr.
- Bygningsmessige forandringer/påkostninger foretatt i avtaleperioden og som medfører verdiøkning med inntil 10 prosent av bygningens forsikringssum/ premieberegningsgrunnlag. Verdiøkningen skal meldes til selskapet senest ved utløpet av avtaleperioden.
- Hageanlegg (unntatt veksthus), gjerde, flaggstang og utvendig vannbasseng med tilhørende ledninger med inntil 100 000 kroner. Ved naturskader, se henvisning til Naturskadevilkår i forsikringsbeviset.
- Redskap og løst tilbehør til bygningen med inntil 300 000 kroner. Med løst tilbehør forstås hageredskap, gressklippere, snøfresere og uregistrert traktor inntil 750 kg, vaktmesters kontorløsøre, verktøy o l.
- Bygningsmessig tilleggsinnredning i boligrom. Innredningen må være innenfor opprinnelig byggevolum og være bekostet av leieboeren eller eier.

3.2.1. Forsikringen omfatter ikke

- Kunstnerisk utsmykning dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.
- Overvannsledning, drensledning med avløp, sjøvarmeledning, infiltrasjons-/spredeledning, spredegrøft, brønn eller borehull.

3.3. Merutgifter og tap som følge av erstatningsmessig skade på ting:

- Netto tapt husleieinntekt inntil 20 prosent av bygningens forsikringssum/premieberegningsgrunnlag, begrenset til 36 måneder, etter erstatningsmessig skade. Tap i husleieinntekt som følge av erstatningsmessig naturskade, begrenset til forsikringssummen men maksimert til 10 millioner kroner pr forsikringstaker.
- Netto tapt husleieinntekt dersom atkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke er direkte berørt. Tiltakene må ha sammenheng med erstatningsmessig skadeårsak som direkte truer eller er utløst. Slikt tap i husleieinntekt er begrenset til forsikringssummen men maksimert 10 millioner kroner pr forsikringstaker.
- Videre omfattes det husleietap som oppstår ved at en ikke får leid ut lokalene igjen etter reparasjon av erstatningsmessig skade, til den kontraktsmessige husleie som gjaldt på skadedagen og i samme ansvarstid.
- Påløpne ekstrautgifter på grunn av gjennomsnittlig prisstigning i perioden fra skadedato fram til tidspunktet da reparasjon

eller gjenoppbygging har skjedd, eller normalt kunne ha skjedd, begrenset til 20 prosent av erstatningen for ting/bygning etter skadedagens prisnivå.
- Forsikringen omfatter utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester etter erstatningsmessig skade med inntil 3 000 000 kroner. For bygning avtalt på førsterisiko er utgiftene begrenset til 50 prosent av forsikringsummen.
- Innenfor et tidsrom av 12 måneder etter erstatningsmessig skade, dekkes også merutgifter til lagring og destruksjon av miljøfiendtlige rester av skadde ting med inntil 50 prosent av bygningens forsikringssum/premieberegningsgrunnlag, høyst 3 000 000 kroner. Merutgifter til lagring og destruksjon av miljøfiendtlige rester dekkes kun når påbud er gitt med hjemmel i lov eller forskrifter.
- Forsikringen omfatter nødvendige bygningsmessige merutgifter etter erstatningsmessig skade på grunn av påbud fra offentlig myndighet gitt i lov eller med hjemmel i forskrift gitt i medhold av lov med inntil 20 prosent av bygningens forsikringssum/premieberegningsgrunnlag, høyst 3 000 000 kroner. Påbudet må gjelde den del av bygning som er påført skade og være en direkte følge av skaden.

3.3.1. Forsikringen omfatter ikke
- Utgifter til påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skade ikke var inntruffet.

3.4. Naturskade
Forsikringen omfatter naturskader i henhold til lov om naturskadeforsikring. Se vilkårshenvisning i forsikringsbevis.

3.5. Ansvar
Forsikringen omfatter erstatningsansvar som sikrede i egenskap av eier av den forsikrede eiendom etter gjeldende rett kan pådra seg for skade på en annen person eller annens ting. Se henvisning til vilkår i forsikringsevis.

3.6. Yrkesskade ulønnet arbeidskraft
Dersom sikrede betraktes som arbeidsgiver i henhold til § 2a i lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 65, står selskapet ansvarlig overfor ulønnet arbeidskraft som har sitt virke i forbindelse med drift av boligeiendom og som er å betrakte som arbeidstaker i henhold til § 2b i samme lov. Selskapet står ansvarlig i henhold til lov om yrkesskadeforsikring med tilhørende forskrifter, jf. også selskapets forsikringsvilkår for yrkesskadeforsikring.

4. Hvilke skader som erstattes

Selskapet erstatter de tilfeldige og plutselige skader som er nevnt nedenfor, herunder tap og utgifter som følge av slike skader. Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer dekkes ikke.

4.1. Brann
- Brann, dvs ild som er kommet løs.
- Lynnedslag, annet elektrisk fenomen. Med direkte lynnedslag menes at tingen direkte er truffet av lynet og er tydelig merket av lynnedslaget. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av lyn.
- Eksplosjon og implosjon.
- Nedsoting.

4.1.1. Skader som ikke erstattes
- Svi- og gnistskader som ikke skyldes brann.
- Elektrisk fenomen på elektrisk maskin, apparat eller ledning med driftsspenning over 1 000 volt.
- Elektrisk fenomen på elektronisk prosess-styringsutstyr.
- Elektrisk fenomen på transformator.
- Skade som skyldes sprengningsarbeid på forsikringsstedet.

4.2. Luftfartøy
- Luftfartøy, eller deler av, som rammer ting og bygning.

4.3.Vann og annen væske
- Plutselig utstrømning av vann eller annen væske ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse fra
  - bygnings rørledning med tilknyttet utstyr
  - akvarium
- Vann som plutselig trenger inn i bygning fra terreng, gjennom grunnen eller gjennom avløpssystemet og i en slik mengde at det blir stående vann over gulvet.

4.3.1. Skader som ikke erstattes
- Skade som skyldes at vann eller annen væske trenger inn i bygning på annen måte enn angitt over, herunder skade som skyldes utett forbindelse mellom tak, taksluk og innvendig nedløp.
- Skade på gulv og vegger i våtrom som skyldes at våtrommet ikke er vanntett, samt følgeskader av dette.
- Skade ved vanlig bruk, søl eller kondens.
- Skade som skyldes at vann eller annen væske trenger inn i bygning fra drensledning, overvannsledning, jordvarmeledning, sjøvarmeledning, infiltrasjonsledning eller spredeledning/grøft.
- Skade ved sopp, herunder muggsopp, råte, virus og andre mikroorganismer eller bakterier uansett årsak.
- Tap av gass, vann eller annen væske.

4.4. Brudd på bygnings rørledning for vann eller annen væske
- Brudd på innvendig rørledning og tilknyttet varmtvannsbeholder/-bereder, fyringskjel og oljetank.
- Brudd på utvendig rørledning med tilknyttet utstyr.

4.4.1. Skader som ikke erstattes
- Skade på takrenne, utvendig nedløp og taksluk for innvendig nedløp.
- Utgifter til tining av utvendige rør, staking og inspeksjon, herunder utgifter til oppbryting og graving dersom det ikke er påvist ledningsbrudd.
- Utbedring av hageanlegg etter graving utover det som er nevnt i punkt 3.2 om hva som i tillegg omfattes av forsikringen.
- Skade som skyldes feilaktig konstruksjon eller uriktig montering.

4.5. Snøtyngde og takras
- Skade som skyldes snøtyngde, snøpress eller ras på eller fra tak.

4.5.1. Skader som ikke erstattes
- Skade på takrenne, utvendig nedløp og snøfanger.
- Skade som følge av svak konstruksjon, sopp eller råte.

4.6. Bruddskade på bygningsglass og sanitærporselen
- Bruddskade på bygningsglass.
- Bruddskade på sanitærporselen og emaljerte servanter.

4.6.1. Skader som ikke erstattes
- Skade som alene består i riper og avskallinger, uansett årsak.
- Skade som består i at innfatningen for isolerglass er utett uansett årsak/punktering.

4.7. Svikt i bygningens konstruksjon
- Skade som skyldes ekstraordinær svikt i de bærende bygningskonstruksjoner i de første 20 år etter at bygget var nytt.

4.7.1. Skader som ikke erstattes
- Skader som oppstår så lenge leverandørgarantien løper eller som oppstår tidligere enn 12 måneder etter at overtakelsen har skjedd.
- Utbedring av de svakheter som forårsaket skaden.
- Skade på bærende konstruksjon under laveste gulv.
- Skade som skyldes kjæledyr, gnagere, insekter, bakterier, sopp eller råte.

4.8. Annen skade på bygning
- Tilfeldig og plutselig annen skade enn de skader som er nevnt ovenfor. Unntakene og begrensningene som er nevnt der, gjelder også for dette punkt.

4.8.1. Skader som ikke erstattes
- Vindskade på veksthus, antenner, skilt, markiser og lignende.
- Skade som alene rammer mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat.
- Skade som består i svinn, svinnsprekker, flekker, riper og avskallinger.
- Skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger, jordtrykk, utvendig frost, tele, materialfeil, svak eller feil konstruksjon eller uriktig montering.
- Skade som skyldes dyr og insekter.
- Skade ved sopp, herunder muggsopp, råte eller bakterier uansett årsak.
- Skade på glass - utover hva som dekkes under punktet Bruddskade på bygningsglass og sanitærporselen.

4.9 Skade på hageanlegg m.m.
Skade på hageanlegg, gjerde, flaggstang, gårdsplass, vei, vannbasseng og frittstående mur dekkes ved brann, men for øvrig bare som følge av erstatningsmessig skade på bygning, ledninger, tanker og kummer. Ved naturskader, se vilkårshenvisning i forsikringsbevis.

4.10. Tyveri og hærverk
- Tyveri og hærverk i bygning og hærverk på bygning.
- Når lokalene er utstyrt med FG-godkjent romovervåkningsalarm erstatter selskapet også tyveri og hærverk når uvedkommende urettmessig har latt seg innelåse i bygning i åpningstiden.

4.10.1. Skader som ikke erstattes:
- Skade ved tyveri og hærverk når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum.
- Utgifter til utskifting eller forandring av låser som ikke er skadd.
- Skade på glass - utover hva som dekkes under punkt 4.6 Bruddskade på bygningsglass og sanitærporselen.
- Skade som alene består av riper, flekker, avskallinger o.l.

5. Erstatningsberegning

5.1. Oppgjørsmåter
Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved
- kontantoppgjør
- reparasjon
- gjenoppføring/gjenanskaffelse
- skjønn

5.1.1. Oppgjørsrutiner
- Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det. Se bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår.
- Erstatningen ved kontantoppgjør kan ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse.
- Selskapet har rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.
- Merverdiavgift refunderes etter dokumenterte kostnader som er påløpt ved utbedring av skaden.
- Kommer gjenstander til rette etter at erstatning er utbetalt har sikrede rett til å kjøpe gjenstanden tilbake fra selskapet innen 21 dager. Utbetalt erstatning må i så fall tilbakebetales til selskapet.

5.2. Forsikringssummer

5.2.1. Fullverdi - bygning
Fullverdiforsikret bygning er forsikret for hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, bygning på skadestedet - gjenoppføringsprisen. Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, tas ikke med.

Forsikringssum/ premieberegningsgrunnlaget fastsettes av selskapet ved forhåndstakst og reguleres i henhold til prisindeks utarbeidet av Statistisk Sentralbyrå eller ved ny takst.

Tilbygg eller annen forandring som innvirker på bygningens gjenoppføringspris, omfattes av forsikringen og skal meldes til selskapet. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom gjenoppføringsprisen slik den ville vært uten og slik den er med forandringen (underforsikring).

Omfatter forsikringen bygninger uten spesifikasjon i forsikringsbeviset, gjelder tilsvarende bestemmelse for ny bygning som ikke er meldt selskapet.

5.2.2. Førsterisiko Bygning, inventar, løsøre og maskiner
Bygning erstattes med inntil avtalt forsikringssum som framgår av forsikringsbeviset. Reglene om underforsikring gjelder ikke.

Inventar, løsøre og maskiner erstattes med gjenanskaffelsesprisen.

Gjenanskaffelsespris er hva det vil koste å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentligste tilsvarende, ting som ny, beregnet etter ordinære priser og kostnader umiddelbart før skaden inntraff, inkludert toll og andre netto påløpte offentlige avgifter, transport, igangkjøring, installasjonsarbeider, monteringsarbeider, herunder kabler og rør.

For poster med oppgitt sum i vilkårene og for poster i forsikringsbeviset betegnet som «førsterisiko», erstattes skaden etter fradrag av egenandel inntil de oppgitte summer. De tillegg som er angitt i vilkåret, dekkes utover disse summene. Reglene om underforsikring gjelder ikke.

5.3. Hvordan erstatningen blir beregnet for bygning
Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff. Kostnadene beregnes etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrukket verdien av bygningen etter skaden, regnet etter samme regler (se punkt 5.2.1 Fullverdi - bygning).

Ved erstatningsberegningen skal det gjøres fradrag for økning i omsetningsverdien som angitt nedenfor.

Økning i omsetningsverdi er differansen mellom:
- Bygningens omsetningsverdi umiddelbart før skaden inntraff, idet det tas hensyn til avkastning, beliggenhet og andre forhold.
- En beregnet omsetningsverdi på skadedagen for en ny eller reparert, tilsvarende bygning.

For bygninger som ikke kan omsettes separat, legges i stedet bygningens bruksverdi til grunn.

5.3.1. Bygning som repareres/gjenoppføres innen 5 år av eier, eiers ektefelle/samboer eller livsarving
Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene ovenfor med følgende fradrag:

5.3.1.1. Til samme formål, innen landets grenser
- Det gjøres fradrag for økning av omsetningsverdien som nevnt ovenfor. Fradrag gjøres for den del av verdiøkningen som overstiger 40 prosent av bygningens omsetningsverdi før skaden.
- Bygningsdel/-komponent som på skadetidspunktet står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi med fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

5.3.1.2. Til annet formål innen landets grenser
- Det gjøres fradrag for enhver økning av omsetningsverdien som nevnt ovenfor.
- Erstatningen kan ikke settes høyere enn som for reparasjon/gjenoppføring til samme formål innen landets grenser.

5.3.2. Bygning som ikke repareres/gjenoppføres i samsvar med reglene ovenfor
Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i underpunkt 2 i foregående avsnitt, men ikke høyere enn til reduksjonen i omsetningsverdi som følge av skaden.

5.3.3. Bygning som står foran riving, og midlertidig bygning som ikke repareres/gjenoppføres
Erstatningsgrunnlaget er begrenset til verdien av bygningens brukbare materialer, tatt ned og lagt ferdig for salg/transport. Det gjøres fradrag for utgiftene ved riving.

5.4. Særskilte erstatningsregler for bruddskade på rørledninger med tilknyttet utstyr
Ved bruddskade på utvendig ledning med tilknyttet utstyr beregnes erstatningen av totale kostnader inklusive oppgraving og gjenfylling med følgende fradrag:
- Fra utstyret er 20 år gjøres det fradrag med 5 prosent for hvert påbegynt år.

Ved bruddskade på innvendige rørledninger - se punkt 6.1 om spesielle egenandeler.

5.5. Erstatningsregler for varmtvannsbeholder/-bereder, fyringskjel, innretning for oppvarming/avkjøling
Ved elektrisk fenomenskade/direkte lynnedslag eller bruddskade på varmtvannsbeholder/-bereder, pumper og fyringskjel/varmegjenvinningsanlegg, varmekabler samt annet tilknyttet utstyr, beregnes erstatningen på grunnlag av de totale reparasjonskostnader med 10 prosent fradrag for hvert hele år utstyret er eldre enn 2 år.
- Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn.
- Ved elektrisk fenomenskade/direkte lynnedslag eller bruddskade på elektrisk innretning for oppvarming eller avkjøling, beregnes erstatningen på grunnlag av de totale reparasjonskostnader med 5 prosent fradrag for hvert hele år utstyret er eldre enn 10 år.

5.6. Erstatningsregler - inventar, løsøre og maskiner

5.6.1. Ved gjenanskaffelse eller reparasjon
- Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til samme - eller vesentlig samme - stand som før, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden fratrukket verdien etter skaden, beregnet etter samme regel.
- Det skal gjøres fradrag for verdiøkningen ved forbedring av tilstanden på den skadde ting eller del/komponent av tingen ved at brukt erstattes med nytt. Ved vurderingen tas det hensyn til forringelse ved elde, bruk, nedsatt bruksverdi og andre omstendigheter, den tid tingen har vært i bruk og gjenstående brukstid.
- Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn.
- Når tingens alder utgjør mindre enn eller lik 30 prosent av tingens totale sannsynlige brukstid, regnes ikke fradrag i erstatningen.
- Når tingens alder utgjør mer enn 30 prosent av tingens totale sannsynlige brukstid beregnes maksimal erstatning etter følgende formel:

$$\frac{A \times 1{,}4\, C}{B} = E$$

A = Sannsynlig gjenstående brukstid
B = Total sannsynlig brukstid
C = Gjenanskaffelsespris
E = Erstatning

5.6.2. Uten gjenanskaffelse eller reparasjon
- For ting som, uansett årsak, ikke blir gjenanskaffet eller reparert innen tre år etter at skaden inntraff beregnes erstatningsgrunnlaget som beskrevet i punktet over. Erstatning er likevel begrenset til differansen mellom tingens omsetningsverdi før skaden og omsetningsverdien for skadet ting.
- Kan skaden ikke repareres, beregnes erstatningen på grunnlag av gjenanskaffelsesprisen, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regler som for gjenanskaffelsesprisen.
- For ting som ikke lenger er i bruk, settes erstatningsgrunnlaget ikke høyere enn omsetningsverdien før skaden inntraff, etter fradrag av kostnadene ved demontering og annen klargjøring for salg.

5.6.3. Erstatningsberegning hageanlegg m.m.
- Erstatningen for hage, hageanlegg, gårdsplass og tilførselsvei - inklusiv eventuell oppfylling av utrast tomt tilbake til forsvarlig stabilitet - beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme - eller i det vesentlige samme - stand som før, beregnet etter prisene på skadedagen.
- For skader som bare rammer opparbeidede flater/overflater beregnes erstatningen for beplantning i hageanlegget lik gjenanskaffelse av tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri o.l.
- For skade som rammer opparbeidede flater/overflater og tomt og/eller dersom reparasjon/gjenanskaffelse ikke skjer innen 5 år, settes erstatningen til det laveste beløp av reparasjonskostnad/ gjenanskaffelsespris - og nedgang i eiendommens omsetningsverdi som følge av skaden på hageanlegget .

5.6.3.1. Skader som ikke erstattes
- Kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg.

5.7. Erstatningsregler - merutgifter og tap

5.7.1. Beregning av merutgifter ved offentlig påbud bygning
Merutgifter ved utbedring/gjenoppføring settes til forskjellen mellom verdien av den forsikrede bygning og verdien av en bygning med samme størrelse, men utført i samsvar med påbud. Merutgifter ved grunnundersøkelser og fundamentering beregnes som for en bygning tilsvarende den forsikrede, men utført i samsvar med påbud.

Utbedring/gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skaden. Fristen kan forlenges dersom inngrep fra offentlig myndighet forsinker eller hindrer byggearbeidet.

5.7.2. Beregning av tapt husleieinntekt
Erstatning for tap i husleieinntekt kommer til utbetaling etter hvert som inntekten ville ha kommet. Det gjøres fradrag for innsparte utgifter og opptjente renter av bygningserstatningen. Selskapet svarer ikke for økning i tap som skyldes at bygningen eller boligen ikke føres tilbake til samme stand som før skaden, eller disposisjoner gjort av forsikringstaker eller leietaker.
- For rom til eget bruk beregnes avbruddstapet på grunnlag av gjeldende markedspris for umøblerte rom.
- For utleide rom beregnes husleietapet på grunnlag av leieinntekten. Husleietapet inkluderer også den del av leieinntekten som er tilknyttet møblerte rom. Leiekontrakt legges til grunn ved erstatningsoppgjøret.

5.7.3. Beregning av prisstigning
Prisstigning regnes fra skadedagen til reparasjon eller gjenoppføring har skjedd eller normalt kunne ha skjedd. Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden for øvrig og er begrenset til 20 prosent av erstatningen for hver skadde ting etter skadedagens prisnivå.

Selskapet erstatter prisstigning bare hvis skaden er utbedret innen 5 år. Det utbetales maksimalt tilsvarende gjennomsnittlig endring i Statistisk Sentralbyrås byggekostnadsindeks. Erstatning utbetales når reparasjon/gjenoppføring er fullført, eller normalt kan ha skjedd.

I den samlede erstatning for avbruddstap og prisstigning blir det gjort fradrag for opptjente renter av erstatninger.

5.8. Selskapets overtakelse av panterett ansvar overfor panthaver, konkursbo, dødsbo og andre nye eiere
Selskapets ansvar er begrenset til det laveste av følgende beløp:
- Forskjellen i eiendommens omsetningsverdi før og etter skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i eiendommen på skadetidspunktet.
- Ved konkurs gjelder bestemmelsene uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden skjedde.
- For dødsbo gjelder bestemmelsene uten hensyn til om dødsfallet skjedde før eller etter at skaden skjedde.

6. Egenandel

- I erstatningsoppgjøret fratrekkes egenandelen som framgår av forsikringsbeviset eller punktene 6.1-6.3.
- Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket.
- Når det gjøres fradrag for verdiforringelse og dette fradraget overstiger den avtalte egenandel, trekkes ikke egenandel. Utgjør fradraget for verdiforringelsen mindre enn den avtalte egenandel, trekkes kun egenandel.
- Har sikrede flere forsikrede ting i selskapet som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

6.1. Bruddskade på innvendige rør
Ved skade på og skade som skyldes brudd på innvendige rørledninger med tilknyttet utstyr, forhøyes avtalt egenandel avhengig av ledningens alder etter følgende tabell

Alder	Egenandel
0 - 25 år	Avtalt Egenandel
> - 25 år	Egenandel kr 30 000 eller avalt egenandel dersom denne er høyere

Ved ulik alder på de skadde deler av rørledningen, legges eldste del til grunn for erstatningen.

6.2. Skade som skyldes frost
Ved bruddskade på bygningens rørledning eller utstrømming av gass, vann eller annen væske, fratrekkes 15 000 kroner i tillegg til avtalt egenandel når skaden skyldes frost.

6.3. Bruddskade glass og sanitærporselen
Egenandel 3 000 kroner.

6.4. Naturskade
Den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet i henhold til lov om naturskadeforsikring.

Bygning topp boligbygg

Vilkårs id: NBK-106.500-001 av 01.03.2014

Dette vilkåret gjelder i tillegg til Bygning standard boligbygg

1. Hva forsikringen omfatter

1.1. Hageanlegg, utvendig vannbasseng med tilhørende ledninger utvides til totalt 300 000 kroner. Se standardvilkårets *) pkt 3.2.
1.2. Redskap og løst tilbehør til bygningen med totalt inntil 750 000 kroner. Med løst tilbehør forstås hageredskap, gressklippere, snøfresere og uregistrert traktor inntil 750 kg, vaktmesters kontorløsøre, verktøy o.l. Se standardvilkårets *) punkt 3.2.
1.3. Netto tapt husleieinntekt er økt til 30 prosent av bygningens forsikringssum/premieberegningsgrunnlag, begrenset til 36 måneder, etter erstatningsmessig skade for fullverdiforsikret bygning. Se standardvilkårets *) punkt 3.3.
1.4. Forsikringen er utvidet til å erstatte tap av gass, vann eller annen væske. Se standardvilkårets *) punkt 4.3.
1.5. Penger og verdipapirer som eies av forsikringstaker med til sammen inntil 5 000 kroner.
1.6. Forsikringen er utvidet til å omfatte utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester etter erstatningsmessig skade med inntil 5 000 000 kroner. For bygning avtalt på førsterisiko er utgiftene begrenset til 50 prosent av forsikringssummen. Se standardvilkårets *) punkt 3.3.
1.7. Maskinskade bygning ubegrenset sum. Se vilkår NBK-135.120 Maskinskade bygning.
1.8. Kunstnerisk utsmykning av bygning med inntil 250 000 kroner. Se vilkår NBK-101.150 Kunstnerisk utsmykning.
1.9. Styreansvar boligselskap med inntil 1 000 000 kroner. Se vilkår NBK-141.110 Styreansvar Bolig.
1.10. Rettshjelp boligselskap med inntil 250 000 kroner. Se vilkår NBK-140.130 Rettshjelp.
1.11. Kriminalitet med inntil 200 000 kroner. Se vilkår NBK-136.101 Kriminalitet.

*) Med standardvilkår menes: NBK 106.101 Bygning standard boligbygg.

2. Hvilke skader som erstattes

- Tilfeldige og plutselige skader som fremgår av standardvilkåret, samt vilkårene i punktene 1.7-1.11.

Vann
I tillegg til standardvilkårets, punkt 4.3 gjelder følgende:
- Følgeskader av utett våtrom påført annen borettsinnehaver/sameier.

Skader som ikke erstattes
- Skade på gulv og vegger i våtrom (vaske-, bade-, dusjrom).
- Skade ved søl eller kondens.

3. Erstatningsberegning

For erstatningsregler, se standardvilkåret punkt 5, samt vilkårene pkt 1.7-1.11.

4. Egenandel

Se egenandeler som fremgår av forsikringsbeviset og særskilte egenandeler under pkt 6 i standardvilkåret.

Brann bygning

Vilkårs id: NBK-119.201-001 av 01.03.2014

1. Hvem forsikringen gjelder for

- Forsikringstaker.
- Innehaver av tinglyst eiendomsrett og panterett.
- Innehaver av panterett i løsøre eller varer, men bare dersom panthaveren har mottatt forsikringsattest fra selskapet, jf. forsikringsavtaleloven (FAL) § 7-1, tredje ledd som er fraveket.
- Annen panthaver eller eier av ting enn de som er omtalt ovenfor, men bare dersom forsikringstakeren har forsikringsplikt i henhold til lov eller skriftlig avtale.
- Eierskifte inntil ny eier har tegnet forsikring, men ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.

2. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på avtalt forsikringsted.

2.1. Spesielle gyldighetsområder

- Forsikringen gjelder i Norden for ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet (borteforsikring).
- For ting som er til reparasjon, ettersyn eller overhaling etter erstatningsmessig skade, gjelder forsikringen under transport og for samme skader som dekkes under forsikringen Bygning standard næringsbygg.
- Yrkesskadeforsikring ulønnet arbeidskraft gjelder der lov om yrkesskadeforsikring bestemmer.
- Naturskade og skader ved vind svakere enn storm gjelder i Norge.

3. Forsikringen omfatter

3.1. Bygning

- Bygning med fastmontert utstyr og innvendige rørledninger, som framgår av forsikringsbeviset. Til bygning medregnes grunnmur og fundamenter samt innvendige rørføringer, ledninger og fast montert utstyr som er nødvendig for bygningens formål, og som ikke er spesielt montert for eller er et ledd i produksjons- eller næringsvirksomhet.

3.2. I tillegg til bygning omfattes

- Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr.
- Hageanlegg (unntatt veksthus), gjerde, flaggstang og utvendig vannbasseng med tilhørende ledninger med inntil 20 prosent av bygningens forsikringssum/premieberegningsgrunnlag, men begrenset til 100 000 kroner.
- Ved naturskader, se henvisning til Naturskadevilkår i forsikringsbeviset.

3.2.1. Forsikringen omfatter ikke

- Kunstnerisk utsmykning dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.
- Overvannsledning, drensledning med avløp, sjøvarmeledning, infiltrasjons-/spredeledning, spredegrøft, brønn eller borehull.

3.3. Naturskade

Forsikringen omfatter naturskader i henhold til lov om naturskadeforsikring. Se vilkårshenvisning i forsikringsbevis.

3.4. Yrkesskade ulønnet arbeidskraft

Dersom sikrede betraktes som arbeidsgiver i henhold til § 2a i lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 65, står selskapet ansvarlig overfor ulønnet arbeidskraft som har sitt virke i forbindelse med drift av boligeiendom og som er å betrakte som arbeidstaker i henhold til § 2b i samme lov. Selskapet står ansvarlig i henhold til lov om yrkesskadeforsikring med tilhørende forskrifter, jf. også selskapets forsikringsvilkår for yrkesskadeforsikring.

4. Hvilke skader som erstattes

Selskapet erstatter de tilfeldige og plutselige skader som er nevnt nedenfor, herunder tap og utgifter som følge av slike skader.

4.1. Brann

- Brann, dvs. ild som er kommet løs.
- Lynnedslag og annet elektrisk fenomen. Med direkte lynnedslag menes at tingen direkte er truffet av lynet og er tydelig merket av lynnedslaget. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av lyn.
- Eksplosjon og implosjon.
- Nedsoting.

4.1.1. Skader som ikke erstattes
- Svi- og gnistskader som ikke skyldes brann.
- Elektrisk fenomen på elektrisk maskin, apparat eller ledning med driftsspenning over 1 000 volt.
- Eektrisk fenomen på elektronisk prosesstyringsutstyr.
- Elektrisk fenomen på transformator.
- Skade som skyldes sprengningsarbeid på forsikringsstedet.

4.2. Luftfartøy
- Luftfartøy, eller deler av eller fra luftfartøy, som rammer ting og bygning.

4.3. Skade på hageanlegg m.m.
Skade på hageanlegg, gjerde, flaggstang, gårdsplass, vei, vannbasseng og frittstående mur dekkes ved brann, men for øvrig bare som følge av erstatningsmessig skade på bygning, ledninger, tanker og kummer. Ved naturskader, se vilkårshenvisning i forsikringsbevis.

5. Erstatningsberegning

5.1. Oppgjørsmåter
Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved
- Kontantoppgjør.
- Reparasjon.
- Gjenoppføring/gjenanskaffelse.
- Skjønn.

5.1.1. Oppgjørsrutiner
- Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det. Se bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår.
- Erstatningen ved kontantoppgjør kan ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse.
- Selskapet har rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.
- Merverdiavgift refunderes etter dokumenterte kostnader som er påløpt ved utbedring av skaden.
- Kommer gjenstander til rette etter at erstatning er utbetalt har sikrede rett til å kjøpe gjenstanden tilbake fra selskapet innen 21 dager. Utbetalt erstatning må i så fall tilbakebetales til selskapet.

5.2. Forsikringssummer

5.2.1. Fullverdi - bygning
- Fullverdiforsikret bygning er forsikret for hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, bygning på skadestedet - gjenoppføringsprisen.
- Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk tas ikke med.
- Forsikringssum/ premieberegningsgrunnlaget fastsettes av selskapet ved forhåndstakst og reguleres i henhold til prisindeks utarbeidet av Statistisk Sentralbyrå eller ved ny takst.
- Tilbygg eller annen forandring som innvirker på bygningens gjenoppføringspris, omfattes av forsikringen og skal meldes til selskapet. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom gjenoppføringsprisen slik den ville vært uten og slik den er med forandringen (underforsikring), jf forsikringsavtaleloven § 4-7.
- Omfatter forsikringen bygninger uten spesifikasjon i forsikringsbeviset, gjelder tilsvarende bestemmelse for ny bygning som ikke er meldt selskapet.

5.2.2. Førsterisiko Bygning
- Forsikringssummen for bygning fastsettes av forsikringstaker og fremgår av forsikringsbeviset.
- Gjenanskaffelsespris er hva det vil koste å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentligste tilsvarende, ting som ny, beregnet etter ordinære priser og kostnader umiddelbart før skaden inntraff, inkludert toll og andre netto påløpte offentlige avgifter, transport, igangkjøring, installasjonsarbeider, monteringsarbeider, herunder kabler og rør.
- For poster med oppgitt sum i vilkårene og for poster i forsikringsbeviset betegnet som førsterisiko, erstattes skaden etter fradrag av egenandel inntil de oppgitte summer. De tillegg som er angitt i vilkåret dekkes utover disse summene. Reglene om underforsikring gjelder ikke.

5.3. Hvordan erstatningen blir beregnet for bygning
Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden inntraff. Kostnadene beregnes etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrukket verdien av bygningen etter skaden, regnet etter samme regler (se punkt 5.2.1 Fullverdi - bygning).

Ved erstatningsberegningen skal det gjøres fradrag for økning i omsetningsverdien som angitt nedenfor.
Økning i omsetningsverdi er differansen mellom:
- Bygningens omsetningsverdi umiddelbart før skaden inntraff, idet det tas hensyn til avkastning, beliggenhet og andre forhold.

- En beregnet omsetningsverdi på skadedagen for en ny eller reparert, tilsvarende bygning.

For bygninger som ikke kan omsettes separat, legges i stedet bygningens bruksverdi til grunn.

5.3.1. Bygning som repareres/gjenoppføres innen 5 år av eier, eiers ektefelle/samboer eller livsarving
Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene ovenfor med følgende fradrag:

5.3.1.1. Til samme formål, innen landets grenser
- Det gjøres fradrag for økning av omsetningsverdien som nevnt ovenfor. Fradrag gjøres for den del av verdiøkningen som overstiger 40 prosent av bygningens omsetningsverdi før skaden.
- Bygningsdel/-komponent som på skadetidspunktet står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi med fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

5.3.1.2. Til annet formål innen landets grenser
- Det gjøres fradrag for enhver økning av omsetningsverdien som nevnt ovenfor.
- Erstatningen kan ikke settes høyere enn som for reparasjon/gjenoppføring til samme formål innen landets grenser.

5.3.2. Bygning som ikke repareres/gjenoppføres i samsvar med reglene ovenfor
Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i underpunkt 2 i foregående avsnitt, men ikke høyere enn til reduksjonen i omsetningsverdi som følge av skaden.

5.3.3. Bygning som står foran riving, og midlertidig bygning som ikke repareres/gjenoppføres
Erstatningsgrunnlaget er begrenset til verdien av bygningens brukbare materialer, tatt ned og lagt ferdig for salg/transport. Det gjøres fradrag for utgiftene ved riving.

5.4. Erstatningsberegning hageanlegg m.m.
- Erstatningen for hage, hageanlegg, gårdsplass og tilførselsvei inklusiv eventuell oppfylling av utrast tomt tilbake til forsvarlig stabilitet beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme eller i det vesentlige samme stand som før, beregnet etter prisene på skadedagen.
- For skader som bare rammer opparbeidede flater/overflater beregnes erstatningen for beplantning i hageanlegget lik gjenanskaffelse av tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri o.l.
- For skade som rammer opparbeidede flater/overflater og tomt og/eller dersom reparasjon/gjenanskaffelse ikke skjer innen 5 år, settes erstatningen til det laveste beløp av reparasjonskostnad/gjenanskaffelsespris og nedgang i eiendommens omsetningsverdi som følge av skaden på hageanlegget .

5.4.1. Skader som ikke erstattes
- Kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg.

5.5. Selskapets overtakelse av panterett ansvar overfor panthaver, konkursbo, dødsbo og andre nye eiere
Selskapets ansvar er begrenset til det laveste av følgende beløp:
- Forskjellen i eiendommens omsetningsverdi før og etter skaden, eller vedkommendes økonomiske interesse i eiendommen på skadetidspunktet.
- Ved konkurs gjelder bestemmelsene uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden skjedde.
- For dødsbo gjelder bestemmelsene uten hensyn til om dødsfallet skjedde før eller etter at skaden skjedde.

6. Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes egenandelen som framgår av forsikringsbeviset eller punkt ene under:
- Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket.
- Når det gjøres fradrag for verdiforringelse og dette fradraget overstiger den avtalte egenandel, trekkes ikke egenandel. Utgjør fradraget for verdiforringelsen mindre enn den avtalte egenandel, trekkes kun egenandel.
- Har sikrede flere forsikrede ting i selskapet som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

6.1. Naturskade
Den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet i henhold til lov om naturskadeforsikring.

Kunstnerisk utsmykning bygning

Vilkårs id: NBK-101.150-001 av 27.12.2012

Forsikringen er utvidet til å omfatte kunstnerisk utsmykning bygning med inntil den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset.

Med kunstnerisk utsmykning forstås arbeid som er utført av en kunstner og som har til hensikt å forskjønne bygningen utover det alminnelige bruksbehovet. Herunder ornamenter og dekorasjoner, glassmalerier, malerier på vegg, tak og gulv,

mosaikk, skulpturer og treskjærerarbeider som er et resultat av original og individuelt preget åndsvirksomhet som er særegen for opphavsmannen.

Valgt egenandel fremgår av forsikringsbeviset.

Maskin bygning

Vilkårs id: NBK-135.120-001 av 27.12.2012

1. Hva forsikringen omfatter

- Fullt ut driftsklare og prøvede maskiner og utstyr. Forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset.
- Fast elektrisk opplegg og rør fram til belysning, varme og ventilasjon inkl elektriske motorer, antenneanlegg, heisanlegg inkl. heismotor og apparatanlegg, kjeleanlegg for sentralfyring og vaskerianlegg inkl. vaskemaskiner.

Med driftsklar menes når utstyret er ferdig montert på forsikringsstedet, prøvekjørt og tilfredsstillende overlevert. Det betraktes også som driftsklart når det er under reparasjon eller vedlikehold.

2. Hvilke skader som erstattes

Fysiske skader som tilfeldig og plutselig rammer ovennevnte ting som er fullt driftsferdige og prøvet, så vel når de er i drift som under flytting på forsikringsstedet, reparasjon eller ettersyn - med demontering og etterfølgende montering.

Hvilke skader som ikke erstattes

a) Skader som er erstatningsmessige i henhold til selskapets vilkår for næringsbygg, boligbygg eller i henhold til lov om naturskadeforsikring.
b) Utgifter til vedlikehold og forbedringer.
c) Skade på forbrenningsmotor ved eksplosjon i denne.
d) Skade som skyldes sprengning foretatt av eller for forsikringstaker.
e) Tyveri utenfor bygning eller tyveri i det tidsrom hvor lokalene er åpne for publikum og kunder.
f) Skade som skyldes kondens, søl, sopp, råte, bakterier og andre mikroorganismer, kjæledyr, insekter, uansett årsak.
g) Skade som alene rammer del av forsikret gjenstand/objekt, når delen er forventet å bli utskiftet i løpet av gjenstandens/objektets sannsynlige brukstid.
h) Slitasje som er en naturlig følge av bruk eller annen gradvis forringelse og som ikke skyldes utstrømning av væske eller gass fra bygnings rørledning, eller vann, fyringsolje, kjølemedia fra øvrige rørledninger.
i) Tap av væske/gass i hydraulisk-/ kjøle-/frysesystem.
j) Skade på ting som med hensikt er utsatt for påvirkning av varme.
k) Utgifter forbundet med at tingen har vært utsatt for unormale driftstemperaturer ved utilstrekkelig eller feilkonstruert klimaanlegg, feilplassering eller uhensiktsmessig lagring, samt langvarig innvirkning av gass, støv eller rystelser.
l) Skade på del av objekt på grunn av korrosjon/oksidasjon.
m) Skade som leverandør, reparatør, transportør eller andre er pliktig til å erstatte i henhold til gjeldende rett, kontrakt, garanti eller annen avtale. Når den sikrede er produsent eller forhandler av den forsikrede ting, svarer selskapet ikke for skader som omfattes av den alminnelige garanti for vedkommende bransje og heller ikke for skade på forsikret del som skyldes at delen for sitt formål er feilaktig konstruert, dimensjonert eller på annen måte feilaktig utført.
n) Skade som skyldes setning i grunn eller svikt i fundament eller underlag for maskiner.
o) Skade som skyldes uforsvarlig belastning, også under prøving, eller for skade ved eksperimentering.
p) Skade på murverk når kjel eller tilbehør ikke er skadet samtidig.
q) Tap av data eller skade på programvare som skyldes.
   - operatørfeil, feilprogrammering eller svikt i rutiner.
   - underslag, jf. straffeloven § 255.
   - bedrageri, jf straffeloven § 270, hacking, eller annen uautorisert inntrengning i dataanlegg.
r) Datavirus, ”worms”, logiske ”bomber”, trojanske hester og lignende.
s) Skade som skyldes setning i grunn eller svikt i fundament eller underlag for maskiner.
t) Fundamenter og bygningsmessige konstruksjoner.

3. Erstatningsregler

Se erstatningsregler i vilkår for næringsbygg eller boligbygg.

4. Egenandel

Se forsikringsbevis.

Naturskade

Vilkårs id: FFE-001.001-001 av 27.12.2012

1. Hva forsikringen omfatter

Brannforsikrede objekter i Norge.

Når forsikret objekt er et våningshus, bolighus eller fritidshus omfattes naturskader på gårdsplass, hage og hageanlegg inkludert utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang i tilknytning til bygningen begrenset oppad til 5 dekar. I tillegg omfattes den del av tilførselsvei som ligger innenfor avgrensning og areal som framgår over.

For øvrige bygninger omfattes kun utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang i tillegg til bygning.

1.1 Redningsutgifter

- Er forsikret objekt skadd eller direkte truet ved utløst naturulykke, erstattes nødvendige redningsutgifter inntil gjenoppføringsprisen, jf. forsikringsavtaleloven.
- For annet enn bygning: gjenanskaffelsesprisen.

Forsikringen omfatter ikke

- Skog eller avling på rot, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og gjenstander i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen.
  Selskapet erstatter likevel naturskade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.
- Gjenstander som det ikke er naturlig å brannforsikre, for eksempel bruer, klopper, moloer, stein- og betongbrygger, damanlegg, tunneler og lignende.
- Flytebrygger og andre flytende konstruksjoner, sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkludert feste på land.
- Byggverk eller gjenstander i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadelovens § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder.
- Antenner, skilt, markiser og lignende.

Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre erstattes ikke.

2. Hvilke skader som erstattes

Skader som direkte skyldes naturulykke som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. § 1 i Lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70.

Skader som ikke erstattes

- Skade som umiddelbart skyldes frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang.
- Skade som skyldes dyr, insekter, bakterier, sopp, råte og lignende.

3. Andre spesielle bestemmelser om naturskade

Blir det etter naturskade på byggverk tinglyst erklæring etter naturskadelovens § 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade og utgiftene til utbedringen er 60 prosent eller mer av gjenoppføringsprisen for det skadde byggverk, svarer selskapet for den økning i skade som nekting av reparasjon/gjenoppføring medfører.

Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når

- skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn, eller når den skadelidte kan lastes for ikke å ha forebygget skaden eller hindret dens omfang. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, vedkommendes mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers. Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.
- forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av Kongen. Overskrides denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

4. Ankenemnda for Statens naturskadefond

Er det tvil om at

- det foreligger naturskade,
- det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer, eller
- betingelsene for nedsettelse eller nektelse av erstatning på grunn av svak konstruksjon, dårlig vedlikehold m v (se

ovenfor) er tilstede,
kan sikrede eller selskapet forelegge spørsmålet for ankenemnda for Statens naturskadefond. Ankenemndas vedtak kan ikke påklages.

Rettshjelp

Vilkårs id: NBK-140.030-001 av 27.12.2012

1. Hva forsikringen omfatter

- Selskapet dekker nødvendige utgifter til advokat, rettshjelpere (jf. domstollovens § 218), retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist. Forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset.
- Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler (jfr. Domstolsloven § 1), og ha oppstått mens forsikringen var i kraft.

Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes når utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet. Utgifter til vitner erstattes kun i tilknytning til hovedforhandling og bevisopptak.

Utgifter til rettshjelp erstattes ikke

a) dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlag, og forsto eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå
b) for idømte saksomkostninger. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag i erstatningen. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod
c) ved tvist som gjelder motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, båt, luftfartøy, registrert trav- eller galopphest eller når sikrede er part i egenskap av eier, fører eller bruker av slik
d) ved tvist som alene hører inn under namnsmyndighetene, bortsett fra tvist i husleieforhold som knytter seg til den forsikredes faste eiendom
e) ved tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner
f) ved straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker når sikrede er mistenkt, siktet eller saksøkt, samt sak om erstatningsplikt etter skadeserstatningsloven § 3-3 (visse personlige krenkinger) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred)
g) ved tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen, unntatt fra dekning.
h) ved tvist hvor den sikrede er part i styre eller styremedlem
i) i forbindelse med ekspropriasjonssak eller skjønnssak hvor sikrede søker å erverve rettighet over annen eiendom
j) ved tvist i saker hvor sikrede er part i egenskap av å være selger av bolig / eiendom og sikrede har tegnet eierskifteforsikring på denne
k) forsikredes utlegg av merverdiavgift i tvist som har sammenheng med næringsvirksomhet
l) ved tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, arv, krav om omstøtelse av gave, bo-deling oppløsing av det økonomiske felleskap etablert av samboende og oppløsing av husstandsfellesskap, samt skiftesaker
m) ved tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige
n) ved tvist i saker om personskade, før det fra motpart eller motparts forsikringsselskap, foreligger skriftlig avslag om å dekke sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand. Likevel dekkes utgifter i saken etter saksanlegg, hvor saksomkostningsspørsmålet avgjøres av retten i henhold til Tvistelovens bestemmelser. Dette gjelder også ved voldgift.
o) for utgifter pådratt før tvist er oppstått

2. Erstatningsberegning

2.1 Forsikringssum

Samlet erstatning ved enhver tvist er begrenset til den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset, selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap. Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd. Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen.

Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

2.2 Erstatningsregler

Vil sikrede søke erstatning under rettshjelp i tvist som omfattes av forsikringen, må selskapet underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling eller for særdomstol, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet eller saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

Sikrede velger selv den advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn. Før saksanlegg dekker forsikringen rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner. Etter saksanlegg dekkes utgifter som etter rettens skjønn var nødvendige for å få saken betryggende utført, i henhold til tvistelovens § 20-5.Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen. Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol, eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak. Ved krav om oppgjør skal salærkrav dokumenteres med spesifisert timeliste og timesats. Før endelig oppgjør foretas, kan selskapet kreve dokumentasjon for at egenandelen er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges for Den Norske Advokatforening.

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må eventuell avtale om at hver av partene skal bære egne saksomkostninger ikke inngås uten etter godkjennelse av selskapet.

Før endelig oppgjør foretas, kan selskapet kreve dokumentasjon for at egenandelen er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges for Den Norske Advokatforening.

3. Egenandel

Valgt egenandel fremgår av forsikringsbeviset.

Ansvar Huseier

Vilkårs id: NBK-140.050-002 av 01.02.2014

1. Hvem forsikringen gjelder for

- Forsikringstaker.
- Ansattes direkte ansvar, dersom dette ansvaret også kan gjøres gjeldende overfor arbeidsgiver etter skadeserstatningsloven § 2-1. Dersom arbeidsgiver holdes ansvarlig for skade som er forsettlig forvoldt av den ansatte, trer selskapet inn i sikredes rett til regress mot de(n) ansatte.

2. Hvor forsikringen gjelder

- Hvis annet ikke er avtalt gjelder forsikringen for skade som inntreffer i Norden når sikrede etter gjeldende erstatningsrett er erstatningsansvarlig.
- Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at forsikringen er utvidet til et gitt geografisk område utenfor Norden, dekker den også de skadetilfeller som er underlagt dette områdets jurisdiksjon.
- Produktansvar utenfor Norden, hvis skaden skyldes produkter sikrede har solgt for levering til forbruker innenfor Norden, eller som er videresolgt utenfor Norden uten at sikrede visste eller burde visst dette.

3. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter erstatningsansvar som sikrede i egenskap av eier av den forsikrede eiendom etter gjeldende rett kan pådra seg for skade på en annen person eller annens ting.

3.1. Hvilke skader som erstattes

- Personskade
- Tingskade

3.2. Hva som menes med skade

- Fysisk skade på person eller ting.
- Personskade når død, skade eller sykdom er påført en person.

Økonomisk tap som er påført tredjeperson som følge av en skade selskapet erstatter, regnes som en del av skaden. Selskapet erstatter skader konstatert i forsikringstiden. Alle skader som skyldes samme skadevoldende begivenhet, regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

4. Ansvarsforsikringen omfatter ikke

Uten særskilt avtale omfatter ikke forsikringen erstatningsansvar som sikrede pådrar seg

a) for skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er mangelfull, er blitt forsinket eller uteblitt

b) for ansvar som går ut over alminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved kontrakt, avtale eller garanti likevel har pådratt seg å bære
c) for ansvar for skade på ting som tilhører en annen, men som sikrede selv eller noen annen på hans vegne tar hånd om for leie, lån, bruk og oppbevaring. Unntaket gjelder selv om skade oppstår eltter at tingen er tilbakelevert
d) for oppreisning etter skadeserstatningsloven , jf §§ 3-5 og 3-6, bøter o. l
e) overfor medlemmer av den sikredes familie, herunder ektefelle/samboer, foreldre/steforeldre/fosterforeldre/svigerforeldre, søsken, barn/stebarn/fosterbarn/barnebarn og disse personers ektefelle/samboer
f) som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy, arbeidsmaskin med eget framdriftsmaskineri, båt, vannjet, vannscooter, luftfartøy (ekskl. modellfly) eller registrert trav- eller galopphest som trenes for eller deltar i løp
g) for skade på ting oppstått ved gravings-, spuntings-, sprengnings-, pelings-, piggings- og rivningsarbeid, ras eller jordforskyvning. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse
h) i egenskap av byggherre for påbygg, tilbygg og nybygg av forsikret bygning
i) for personskade som rammer sikredes ansatte når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet som omfattes av Lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 65 § 11
j) for skade på ting ved sopp og råte eller på grunn av langsom inntrengning av fuktighet
k) ansvar ved forurensning dersom årsaken til forurensningen ikke er plutselig og uforutsett. Er årsaken til forureningen rust, korrosjon eller andre langtsomt virkende prosesser som gradvis har forringet sikredes anlegg, utstyr eller grunn, ansees ikke denne som plutselig og uforutsett.Se definisjonen i forurensningsloven av 13 mars 1981 §6
l) i forbindelse med bruk av sprøytemaling/-sandblåsingsutstyr i friluft

5. Erstatningsberegning

5.1. Forsikringssum

Hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset, er forsikringssummen begrenset til 10 000 000 kroner i tillegg til saksomkostninger ved hvert skadetilfelle.

5.2. Erstatningsregler

5.2.1. Sikredes plikter ved skadetilfelle

Blir det reist erstatningskrav mot sikrede, eller det kan ventes at krav vil bli reist, må selskapet underrettes uten ugrunnet opphold. Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller direkte mot selskapet, plikter sikrede for egen regning

- å gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen
- å utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig
- å møte ved forhandlinger eller rettergang

Uten selskapets samtykke må sikrede ikke innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

5.2.2. Selskapets plikter ved skadetilfelle

Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger egenandelen, plikter selskapet

- å utrede om det foreligger erstatningsansvar
- å forhandle med skadelidte
- om nødvendig å prosedere saken for domstolene

Selskapet betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. Omkostninger til ekstern advokat- og annen sakkyndig bistand som er valgt eller godkjent av selskapet, dekkes også.

Dersom erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, erstattes ikke omkostninger som senere påløper utover det som er fastsatt.

Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte. Framsettes krav om erstatning direkte mot selskapet, skal selskapet varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Selskapets innrømmelse overfor skadelidte binder ikke sikrede.

Selskapet forbeholder seg rett til regress mot sikrede i de tilfeller hvor selskapet har utbetalt erstatning til skadelidte og sikrede har oversittet fristen for å gi melding om forsikringstilfellet til selskapet, jf FAL § 4-10, tredje ledd og FAL § 8-5, første ledd.

5.3. Egenandel

- I erstatningsoppgjøret fratrekkes egenandelen som framgår av forsikringsbeviset eller av vilkårene.
- Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket.
- Ved skader der aldersfradrag overstiger avtalt egenandel, trekkes kun fradrag.
- Utgjør fradraget for verdiforringelsen mindre enn den avtalte egenandel, trekkes kun egenandel.
- Dersom skaden berøres av flere egenandelsbestemmelser, trekkes kun den høyeste egenandelen.

Kriminalitetsforsikring

Vilkårs id: NBK-136.101-001 av 27.12.2012

1. Hva forsikringen omfatter og hvilke skader som erstattes

Selskapet erstatter direkte økonomisk tap (ikke konsekvenstap) som sikrede påføres ved at ansatte, eller andre lønnet direkte av vedkommende ham, beviselig i den hensikt å oppnå en personlig vinning for seg selv eller noen annen, har gjort seg skyldig i følgende straffbare handlinger etter straffeloven av 22.mai 1902 nr.10 overfor sikrede:

- Underslag
- Tyveri
- Bedrageri
- Utroskap
- Dokumentfalsk

Tap ved utroskap er likevel bare dekket når den ansatte har handlet i den hensikt å skaffe seg selv en uberettiget direkte økonomisk vinning utover forfremmelse, lønnstillegg, tantieme eller lignende.

1.1 Hva som menes med økonomisk tap

Med direkte økonomisk tap forstås kronebeløpet/verdien som er fravendt sikrede ved handling som nevnt ovenfor.

Forsikringen gjelder bare for tap som skriver seg fra handlinger foretatt i forsikringstiden eller innenfor et tidsrom som er angitt i forsikringsbeviset. Tapet anses konstatert på det tidspunkt sikrede har rimelig grunn til mistanke om at en straffbar handling er begått.

Det regnes som ett skadetilfelle når tap er forårsaket ved at
- flere personer i samarbeid har utført handlingen eller
- samme person har utført flere handlinger

Dette gjelder også om handlingene er utført i forskjellige forsikringsår og omfatter flere straffbare handlinger.

Selv om forsikringssummen blir forhøyet i tiden mellom første og siste handling, vil selskapets ansvar være begrenset til den forsikringssum som gjaldt på det tidspunkt da første handling ble utført.

Rente av tapet erstattes ikke, bortsett fra selskapets renteplikt etter orsikringsavtaleloven.

Hva forsikringen ikke omfatter

Selskapet svarer ikke for tap som sikrede påføres
a) ved indirekte økonomisk tap eller konsekvenstap, herunder tapt inntekt, tapt fortjeneste, rentetap og heller ikke personskade eller tingskade, herunder økonomisk tap som følge av slik skade
b) ved handlinger i forsikringstiden som har tjent til å dekke tap påført sikrede ved handlinger foretatt før forsikringen trådte i kraft.
c) av medlemmer av den sikredes familie - eller hvis forsikringen er tegnet av et firma, av dettes innehavere eller deres familie. Til familie regnes ektefelle/samboer, foreldre/steforeldre/fosterforeldre/sviger-foreldre, søsken, barn/stebarn/fosterbarn/barnebarn/samboers barn og disse personers ektefeller/samboere
d) ved handlinger som er begått etter at sikrede har oppdaget forsikringstilfellet med mindre det godtgjøres at sikrede ikke kunne forhindre tapet. Det samme gjelder derfor når grov uaktsomhet fra sikredes side er årsak til at forsikringstilfellet ikke ble oppdaget
e) for tap hvor lagervurdering eller resultatberegninger er det eneste bevis på det faktiske tapet eller deler av det
f) for handlinger foretatt av eller i samarbeid/forståelse med nåværende eller tidligere medinnehaver eller daglig leder av sikredes virksomhet

2. Erstatningsberegning

2.1 Forsikringssum

Forsikringssummen som fremgår av forsikringsbeviset gjelder pr. skadetilfelle og totalt i forsikringsåret.
Har samme person gjort seg skyldig i flere skadetilfeller, også over flere år, er selskapets samlede ansvar begrenset til forsikringssummen som gjaldt da siste skadetilfelle ble utført. Dersom flere personer har utført en handling som selskapet svarer for, regnes dette som ett skadetilfelle i forhold til egenandel og forsikringssum.

2.2 Sikredes plikter ved skadetilfelle

Får sikrede kjennskap eller mistanke om uredelighet som kan medføre erstatningsplikt for selskapet, skal det umiddelbart gis skriftlig melding, selv om krav om utbetaling under avtalen ikke vil bli gjort gjeldende.

Dersom selskapet ikke får slik melding, dekker ikke forsikringen senere forbrytelser begått av samme person.

Når sikrede vil gjøre krav gjeldende mot selskapet i henhold til avtalen, må han omkostningsfritt for selskapet
- dokumentere sitt tap
- omgående gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen
- utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig
- møte ved forhandlinger eller rettergang
- omgående melde det forhold forsikringstilfellet omfatter til politiet og fremsette nødvendig påtalebegjæring, samt begjære erstatningskravet overfor den skyldige pådømt i straffesaken. I særskilte tilfelle kan anmeldelse unnlates etter avtale med forsikringsselskapet. I motsatt fall er selskapet fri for ansvar
- foreta den nødvendige pågang(inkl. sivil arrest) overfor den skyldige for å få denne til å gjøre opp for tapet, inntil forsikringsselskapet eventuelt har dekket tapet og selv kan foreta den nødvendige pågang. Forsikringen omfatter likevel direkte utlegg i forbindelse med slik pågang

2.3 Selskapets plikter ved skadetilfelle
Erstatning utbetales så snart forsikringsselskapet har hatt rimelig tid til å kartlegge forsikringstilfellet og beregne erstatningen. Utbetaling skal ikke utsettes i påvente av offentlig behandling av en eventuell straffesak mot den/de skyldige, med mindre dette er nødvendig for å fastslå om tapet er omfattet av forsikringen eller for å beregne erstatningen.

Er det på et tidligere tidspunkt på det rene at forsikringsselskapet skal betale i hvert fall en del, utbetales likevel et tilsvarende forskudd. Det skal gjøres fradrag for beløp sikrede kan motregne overfor den skyldige. Kommer det inn midler fra den skyldige går disse til dekning av forsikringsselskapets erstatningsutbetalinger foran dekning av sikredes egenandel.

Foretas det oppgjør under forsikringen, trer forsikringsselskapet, så langt oppgjøret rekker, inn i sikredes erstatningskrav overfor den skyldige.

3. Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes per skadetilfelle den egenandelen som fremgår av forsikringsbeviset.

Styreansvar boligselskap

Vilkårs id: NBK-141.110-001 av 27.12.2012

1. Forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter styreansvar for samtlige medlemmer og varamedlemmer i styret i det boligselskap som er nevnt i forsikringsbeviset.

2. Hvilke skader som erstattes

Forsikringen omfatter sikredes personlige, rettslige erstatningsansvar for formuesskade, som sikrede volder i egenskap av medlem/varamedlem i styret i det boligselskap som er nevnt i forsikringsbeviset.

Dersom ikke annet er avtalt, må erstatningsansvaret for formuesskaden være reist mot selskapet i forsikringstiden, og grunne seg på handling eller unnlatelse foretatt etter at forsikringen trådte i kraft.

Hvilke skader som ikke erstattes
a) Forsikringen omfatter ikke ansvar for personskade eller tingskade, herunder økonomisk tap som følge av slik skade.
b) Formuesskade som følge av forurensning eller deponering av avfall.
c) Formuesskade voldt ved forsett.
d) Tap som følge av overtredelse av en bestemmelse om skatte- og avgiftstrekk og betaling, herunder feilaktig utbetaling av penger eller sjekker.
e) Formuesskade voldt ved utroskap eller annet uredelig forhold
f) Ærekrenkelser eller oppreisning, herunder etter Lov av 13. juni 1969 nr 26 om skadeerstatning § 3-5 og § 3-6 eller for bøter og lignende.
g) Formuesskade som skyldes at sikrede har forsømt å tegne, eventuelt holde i kraft adekvate forsikringsordninger.
h) Erstatningskrav som er begrunnet med at sikrede har skaffet seg eller andre en uberettiget vinning.
i) Erstatningskrav mellom sikrede under samme forsikring, eller ansvar for det enkelte styremedlem overfor samboer, ektefelle, barn og andre medlemmer av styremedlemmets husstand.
j) Ansvar som alene grunner seg på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti og som går utover hva som følger av alminnelige rettsregler.

3. Erstatningsregler

3.1 Forsikringssum
Selskapets samlede erstatningsplikt, inklusive saksomkostninger for alle erstatningskrav for formuesskader som reises mot sikrede i løpet av ett og samme forsikringsår, er begrenset til 1 000 000 kroner (førsterisiko).

3.2 Sikredes plikter ved skadetilfelle
- Formuesskade som kan ventes å føre til et erstatningskrav, skal meldes selskapet snarest mulig.
- Når erstatningskrav er reist mot sikrede, plikter denne å omgående gi selskapet alle opplysninger av betydning for sakens behandling, på egen bekostning utføre de undersøkelser og utredninger som selskapet finner nødvendig, samt møte ved forhandlinger og rettergang.
- I henhold til FAL § 8-5 1. ledd, er frist for melding om forsikringstilfelle til selskapet 1 år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det.
- Sikrede må ikke uten samtykke fra selskapet innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

3.3 Selskapets plikter ved skadetilfelle
Alle erstatningskrav som fremsettes mot en eller flere sikrede som følge av samme handling eller unnlatelse, regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt da første kravet reises.

Forsikringen omfatter også erstatningskrav som blir varslet eller fremsatt etter at sikredes funksjon er opphørt, forutsatt at kravet grunner seg på handlinger eller unnlatelser foretatt før opphørstidspunktet.

Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger den avtalte egenandel
- utreder selskapet om erstatningsplikt foreligger
- forhandler selskapet med kravstiller
- prosederer selskapet en eventuell sak for domstol

Selskapet betaler videre de nødvendige omkostninger for avgjørelse av erstatningsspørsmålet. Dersom deler av erstatningskravet eller grunnlaget for dette delvis omfattes av forsikringen og eller dels faller utenfor- fordeles omkostningene etter den økonomiske interesse i saken. Er selskapet villig til å inngå forlik eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

Selskapet har rett til å utbetale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Selskapet forbeholder seg rett til regress mot sikrede i de tilfeller hvor selskapet har utbetalt erstatning til skadelidte og sikrede har oversittet fristen for å gi melding til selskapet.

4. Egenandeler

Se forsikringsbevis.

4. Generelle vilkår

Generelle vilkår skadeforsikring

Vilkårs id: FFE-000.001-001 av 27.12.2012

Med skadeforsikring menes forsikring mot skade på eller tap av ting, rettigheter eller andre fordeler, forsikring mot erstatningsansvar eller kostnader og annen forsikring som ikke er personforsikring.

Bransjevilkårene gjelder i den grad de ikke er fraveket i forsikringsbeviset. Teksten i beviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Generelle vilkår gjelder i den utstrekning de ikke er fraveket i de enkelte bransjevilkår eller i forsikringsbeviset.

1. Melding om skade

Når skade er inntruffet, skal sikrede uten ugrunnet opphold gi selskapet melding om skaden, og i tillegg gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen.

Sikrede skal medvirke til at skaden kan besiktiges på selskapets anmodning. De skadde gjenstander skal holdes tilgjengelige for besiktigelse. Selskapet oppnevner takstmann.

Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

Selskapet forbeholder seg retten til å kunne undersøke den skadde gjenstand eller deler av den skadde gjenstand, herunder midlertidig fjerne disse fra skadestedet, i den utstrekning dette er nødvendig for å klarlegge årsaksforhold og selskapets erstatningsansvar.

Brann , innbrudd , og hærverksskade, ran/overfall skal umiddelbart meldes til politiet. Andre skader skal meldes til politiet hvis selskapet forlanger det.

For motorforsikring skal sammenstøt med dyr umiddelbart meldes politi eller viltnemnd på stedet.

På reise skal tap av ting skal umiddelbart meldes til politiet. Transportskader skal straks etter transporten meldes til transportør, da transportør som regel er ansvarlig for slike skader. Andre skader skal meldes til politiet hvis selskapet forlanger det.

Hvis forsikret dyr blir borte, skal dette meldes til politiet og selskapet, og det skal etterlyses ved annonsering.

Se for øvrig bestemmelsen om meldefrist og foreldelse i punkt 6 .

2. Særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt

Selskapet svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med

- jordskjelv og vulkanske utbrudd
- krig eller krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden
- terrorhandling som innebærer biologisk, kjemisk, nukleær, radioaktiv eller annen form for forurensning
  Selskapet svarer likevel for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med annen form for terrorhandling, med inntil kr 500 000 000 pr kalenderår. Erstatningssummens endelige størrelse beregnes ved kalenderårets slutt. Overstiges denne grensen, vil erstatningen for den enkelte skadelidte bli redusert forholdsmessig.
  Forsikrede ting som befinner seg utenfor Norden, erstattes ikke som følge av terrorhandling.
  Med terrorhandling forstås enhver skadevoldende handling som har til hensikt å forårsake alvorlig person- eller tingskade eller annet betydelig tap for å utøve innflytelse av politisk, religiøs eller annen ideologisk art eller for å framkalle frykt i befolkningen.
- atomskade - uansett årsak - fra atomsubstans (se atomenergiloven av 12. mai 1972 nr 28, § 1 c og h)
  Unntaket gjelder ikke bruk av radioisotoper som angitt i lovens § 1 c og i samsvar med lov om bruk av røntgenstråler og radium m v av 18. juni 1938 nr 1.

3. Skjønn

Er det adgang til å kreve skjønn i henhold til forsikringsvilkårenes punkt om skadeoppgjør, gjelder følgende bestemmelser om framgangsmåten:

Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Hvis noen av partene ønsker det, kan han/hun velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den annen om sitt valg, plikter denne innen en uke etter at han/hun har mottatt underretningen å gi meddelelse om hvem han/hun velger. Før skjønnet velger de to skjønnsmenn en oppmann. Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans eller hennes vegne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnet foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønnsmenn foretar verdsettelsen - besvarer spørsmålene ved avbruddstap - uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn.

Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmenns ansettelser vil medføre.

Skjønnets verdsettelser er bindende for begge parter.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorarer til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønnet bæres av partene med en halvdel hver. Er det selskapet som krever skjønn ved tingskade, og den annen part er forsikringstaker i egenskap av privatperson, dekker selskapet likevel alle omkostninger ved skjønnet hvis forsikringstakeren ikke selv ønsker å bære sin del.

4. Renter av erstatningsbeløp

Sikrede har krav på renter overensstemmende med reglene i § 8-4 eller § 18-4 i Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989, nr 69 (FAL) - som blant annet innebærer at sikrede har krav på rente av sitt tilgodehavende når det er gått to måneder etter at melding om forsikringstilfellet ble sendt til selskapet.

5. Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot selskapet, mister ethvert erstatningskrav mot selskapet etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse og selskapet kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jf FAL §§ 4-2, 4-3, 8-1 eller §§ 13-2, 13-3 og 18-1.

6. Meldeplikt og foreldelse

Selskapet er fri for ansvar hvis sikrede ikke har meldt kravet til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det. Jf FAL §§ 8-5 og 18-5.

Sikredes krav foreldes også etter bestemmelsene i FAL § 8-6 eller § 18-6.

7. Oppsigelse i forsikringstiden

7.1 Forsikringstakers rett til å si opp forsikringen

Forsikringstakeren kan si opp forsikringen dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner. Skadeforsikring, syke- eller ulykkesforsikring kan forsikringstakeren også si opp for flytting til et annet selskap. Ved flytting skal forsikringstakeren varsle selskapet med en frist på minst 1 måned. Det skal dessuten i varselet opplyses om hvilket selskap forsikringen flyttes til og om tidspunktet for flyttingen. Jf FAL § 3-6 eller § 12-3.

For kollektive forsikringsavtaler og forsikringsavtaler for virksomheter som er omfattet av FAL § 1-3, annet ledd bokstavene a-e, har forsikringstakeren bare rett til å si opp forsikringsavtalen fra utløpet av forsikringstiden. Varsel må være selskapet i hende innen forsikringstidens utløp. Jf FAL § 3-6.

7.2 Selskapets rett til å si opp forsikringen

Selskapet kan si opp forsikringen

- med øyeblikkelig virkning, hvis det foreligger svik i forbindelse med opplysninger om risikoen, jf FAL § 4-3 eller § 13-3.
- med en ukes varsel hvis det foreligger svik ved skadeoppgjøret, jf FAL § 8-1 eller § 18-1.
- med 14 dagers varsel, hvis det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, jf FAL § 4-3 eller §13-3.
- med 2 måneders oppsigelsesfrist ved skade
  - hvis sikrede har voldt skaden forsettelig eller ved grov uaktsomhet,.
  - hvis sikrede har forsømt å overholde en sikkerhetsforskrift, .
  - hvis sikrede bevisst har gitt uriktige opplysninger ved skadeoppgjøret - selv om selskapet har utbetalt erstatning, .
  - hvis skadeforløpet viser stort avvik fra det normale, og oppsigelsen er rimelig. Jf FAL § 3-7eller § 12-4.
- med 2 måneders oppsigelsesfrist, hvis bruken av forsikringsgjenstanden eller sikredes virksomhet endres i forsikringstiden på en måte som
  - innebærer at selskapet ikke ville ha overtatt forsikringen om det nye forholdet hadde foreligget ved forsikringstidens begynnelse.
  - er av betydning for selskapets mulighet til å gjenforsikre. Jf FAL § 3-7 eller § 12-4.

- med 2 måneders oppsigelsesfrist, ved gjentatte forsinkede premieinnbetalinger under denne eller andre avtaler med selskapet. Jf FAL § 3-7 eller § 12-4.

8. Unnlatt fornyelse av forsikringen, endring av vilkår og premie

8.1 Forsikringstakerens rett til å unnlate fornyelse av forsikringen
Forsikring som gjelder for en tid av minst ett år, fornyes automatisk for ett år av gangen, hvis ikke forsikringstakeren innen forsikringstidens utløp varsler selskapet om at forsikringen ikke ønskes fornyet, jf FAL § 3-4.

8.2 Selskapets rett til å unnlate fornyelse av forsikringen
Hvis selskapet ikke ønsker å fornye forsikringsavtalen, må selskapet varsle forsikringstakeren 2 måneder før utløpet av forsikringstiden, jf FAL § 3-5.

8.3 Endring av vilkår og premie
Selskapet kan endre forsikringsvilkår og premie. Endringene blir gjeldende fra fornyelsesdag, jf FAL § 3-3.

9. Varighet for forsikringsavtalen og beregning av premie

9.1 Når forsikringen begynner å gjelde
Forsikringen gjelder fra det tidspunkt avtale er akseptert av partene eller fra og med en senere avtalt dato kl 00 00. Forsikringen gjelder til kl 24 00 siste dato i avtaleperioden. Tilsvarende gjelder for senere fornyelser. Det er en forutsetning at premien skal være betalt innen den tid som framgår av betalingsvarselet.

9.2 Kontantklausul
Når det er bestemt i avtalen - og inntatt i forsikringsbeviset - at premien skal betales før avtalen begynner å løpe, svarer selskapet ikke for skader som inntreffer før betaling er skjedd. Jf FAL § 5-1 eller §14-1.

9.3 Endringer/utvidelser
Dersom premien for endring eller utvidelse av forsikringen ikke betales innen betalingsfristen, vil endringen/utvidelsen bli annullert.

9.4 Opphør av løpende forsikring i avtaleperioden
Opphører en løpende forsikring i avtaleperioden, skal premien som godskrives forsikringstakeren utgjøre en forholdsmessig andel av premien som den gjenstående forsikringstiden utgjør i antall hele måneder i forhold til den samlede forsikringstiden, med mindre noe annet framgår av det enkelte forsikringsvilkår. Jf FAL §§ 3-9 og 12-5.

9.5 Termintillegg
Ved terminvis premiebetaling beregnes et termintillegg.

9.6 Manglende betaling
Dersom betalingsfristen ved 2. gangs varsel om premiebetaling ikke overholdes, opphører avtalen helt eller delvis på grunn av manglende betaling. Selskapet har i slike tilfeller krav på tilleggspremie (etterkravspremie) for inntil 60 dager utover den tiden som selskapet har vært i ansvar. Avtalen, eller de deler av avtalen som den manglende betalingen gjelder, blir annullert. Etterkravspremien må betales selv om forsikringen eventuelt blir gjenopptatt. Ny forsikringsperiode vil i så fall starte fra gjenopptakstidspunktet.

10. Selskapets rett til å motregne i erstatningen

I en erstatning som tilfaller forsikringstakeren, har selskapet rett til å motregne med forfalt premie fra samme eller andre forsikringsforhold med selskapet, jf FAL § 8-3.

I erstatning som tilfaller en medforsikret tredjeperson eller skadelidt under en ansvarsforsikring, kan selskapet motregne med premie fra samme forsikringsforhold som er forfalt i løpet av de siste to år før erstatningsutbetalingen, jf FAL § 8-3.

11. Utbetaling fra selskapet

Utbetalinger fra selskapet, herunder erstatningsbeløp og ubenyttet premie, overføres til det bankkontonummer som siste faktura ble betalt fra, dersom ikke annet er oppgitt fra forsikringstaker eller annen berettiget. Dersom kontonummeret ikke er opplyst, kan selskapet belaste forsikringstakeren for et gebyr tilsvarende kostnadene ved utbetalingen.

12. Identifikasjon

Ved forsikring av motorvogner, fartøyer, luftfartøyer og husdyr vil bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis kan bortfalle som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, få tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser fra personer som med sikredes samtykke er ansvarlig for forsikringsgjenstanden, jf FAL § 4-11, punkt a.

Ved forsikring av bolig, privat fritidssted og innbo vil bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis kan bortfalle som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, få tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser fra sikredes ektefelle som bor sammen med sikrede, eller fra personer som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold, jf FAL § 4-11, punkt b.

Ved forsikring som har tilknytning til næringsvirksomhet - unntatt motorvogner - vil bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis kan bortfalle som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, få tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser gjort av ansatt som har ansvaret for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort.

Det samme gjelder andre personer som forsikringstaker, eller noen som forsikringstaker identifiseres med, har satt til å ivareta bestemte funksjoner eller gjøremål. Jf FAL § 4-11.

13. Lovlige interesser

Forsikringen omfatter kun lovlige interesser som kan verdsettes i penger.

14. Vinningsforbud

Forsikringen skal ikke føre til vinning, men skal bare erstatte det tap som virkelig er lidt innenfor rammen av forsikringsavtalen. Forsikringssummen er intet bevis for tingens eller interessens verdi.

15. Norske lover og lovgivning

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke kommer i strid med lov nr 111 av 27. november 1992 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.

16. Verneting

Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning, eller det er gjort annen avtale.

17. Valuta

Premiebeløp, forsikringssummer, erstatningsbeløp m v som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet framgår av vilkår eller forsikringsbevis.

5. Sikkerhetsforskrifter

Sikring mot brann

Vilkårs id: NBK-102.100-001 av 27.12.2012

1.Offentlige lover og forskrifter
- Lov om brannvern med forskrifter, samt pålegg gitt av offentlig brannmyndighet og
- Lov om tilsyn med elektriske anlegg med tilhørende forskrifter samt pålegg gitt av det stedlige el-tilsyn skal følges.

2. Branndører og brannlemmer
- Branndører og -lemmer skal være selvlukkende.
- Branndører og brannlemmer kan holdes åpne hvis de har automatisk lukking ved et branntilfelle.
- Slike skal funksjonsprøves minst én gang pr uke.

3. Slokkingsredskaper
- Påbudte slokkingsapparater skal være tilstede på avmerket lett synlig og tilgjengelig plass og i god stand.
- Slokkingsredskaper skal kontrolleres minst én gang i året.
- Hvert apparat skal være forsynt med en merkelapp som viser datoen for siste kontroll.

4. Varme arbeider
Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes maskiner og utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen ild, varmluft, sveise-, skjære- og/eller slipeutstyr.

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på tidligere tekkede tak. Forbudet gjelder likevel ikke
- ved legging av lag to ved tolags tekking på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordtakbeslag og lignende
- ved tekking på takkonstruksjoner som består kun av ubrennbare materialer på områder som er mer enn 1 meter fra
- sluk, gesimser, gjennomføringer, bordtakbeslag med videre
- ved tining av is før omtekking på tidligere tekkede tak, tillates bruk av åpen flamme på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordtakbeslag med videre
- for fordamping av restvann etter tining av is, er det forbud mot bruk av åpen flamme

For øvrig gjelder:
- Arbeidsplasssen og de nærmeste omgivelser skal være ryddet for brennbart avfall
- Alt brennbart materiale på og i nærheten av arbeidsplassen skal være fjernet eller beskyttet
- Brennbare bygningsdeler skal være kontrollert og beskyttet
- Åpninger i gulv, vegger og tak skal være tettet
- Godkjent slokkingsutstyr, min 2 stk 6 kg ABC-håndslokkeapparat eller brannslange med diameter minimum ¾ tomme påsatt vann frem til strålerøret skal være plassert lett tilgjengelig på arbeidsplassen.
- Brannvakt skal være tilstede under arbeidet, under pauser og minst 1-en time etter at arbeidet er avsluttet.
- Etterkontroll skal foretas

Sertifikat
Personer som benytter maskiner og utstyr i henhold til definisjonen av varme arbeider utenom faste, spesielt tilrettelagte og brannsikre arbeidsplasser, skal ha gyldig sertifikat fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land for den type arbeid som utføres.

5. Orden, renhold
Avfall som kan selvantenne og avfall som kan avgi brennbare gasser, skal legges i egne beholdere av flammefast materiale med selvlukkende lokk eller straks fjernes til betryggende sted. Betryggende avfallshåndtering skal være etablert.

Sikring mot lynnedslag og elektrisk fenomen

Vilkårs id: NBK-102.104-001 av 27.12.2012

- Elektronisk styrte maskiner og apparater og elektroniske komponenter skal på nett- og signalsiden være beskyttet mot overspenning forårsaket av atmosfæriske utladninger, nettstøy fra elektriske motorer, apparater og lignende, samt mot variasjoner i nettspenningen.
- Leverandørs/produsents brukerveiledning må følges, og den som betjener innretningen, må være kvalifisert.
- Vernet skal kontrolleres hvert år(egenkontroll) og eventuelle feil rettes så fort som mulig.

Sikring gassanlegg og tanker

Vilkårs id: NBK-102.105-001 av 27.12.2012

Gassanlegg og tanker/beholdere med brannfarlig væske og kjemikalier

- Produsentens anvisning/bruksanvisning skal følges.
- Myndighetenes regler for tilsyn, oppbevaring og kontroll skal følges.
- Gassanlegg skal prosjekteres, installeres, endres, repareres, driftes, vedlikeholdes, innmeldes og kontrolleres som beskrevet i forskrift av 8. juni 2009 nr. 602 med senere utgaver, om håndtering av farlig stoff med tilhørende veiledning og temaveiledninger utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.*

*Lov og forskrift som det henvises til i sikkerhetsforskriftene, kan fås ved henvendelse til selskapet.

Sikring av utendørs lagre av brennbart materiale

Vilkårs id: NBK-102.121-001 av 27.12.2012

- Utendørs lagre av brennbart materiale som utgjør normal risiko for spredning av brann, må ha en avstand på minst 8 meter til byggverk eller annen oppbevaring av brennbart materiale, dersom det ikke er truffet særskilte tiltak for å hindre brannspredning.
- Utendørs lagre av brennbart materiale som utgjør stor risiko for spredning av brann, må ha en avstand på minst 25 meter til byggverk eller annen oppbevaring av brennbart materiale, dersom det ikke er truffet særskilte tiltak for å hindre brannspredning.
- Med brennbart materiale som utgjør stor risiko for spredning av brann. menes lagre (av for eksempel trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende) med en høyde over 4 meter eller areal større enn 200 kvadratmeter.
  Særskilte tiltak for å hindre brannspredning kan være tilfredsstillende brannskiller og/eller fasadesprinkling.

Sikring av brennbart materiale/avfall utendørs

Vilkårs id: NBK-102.123-001 av 27.12.2012

- Brennbart avfall og brennbare materialer som ligger fritt eller i container, søppelkasse, papirkurv eller lignende uten permanent tilsyn, skal plasseres slik at brann i disse ikke kan smitte til bygning, og uansett minst 5 meter fra brennbar yttervegg, og ikke under brennbart tak eller vindusåpning.
- Brennbart avfall og brennbare materialer kan likevel plasseres nærmere bygning hvis det er oppbevart i lukket og låst container/oppbevaringsenhet konstruert slik at brann ikke kan spre seg fra containeren/ oppbevaringsenheten.

Sikring sprøytemaling i friluft

Vilkårs id: NBK-102.127-001 av 27.12.2012

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at ansvar i forbindelse med slike arbeider er særskilt omfattet, skal det sørges for at arbeidsstedet avskjermes/vernes for å hindre at maling ikke blir påført ting utenfor det området som skal sprøytemales. Sprøytemaling må ikke utføres dersom det er vindstyrke over svak vind. (3,3m pr sekund). Værrapport må innhentes før arbeidet påbegynnes.

Sikring entreprenør- kontroll av forsikring

Vilkårs id: NBK-102.131-001 av 27.12.2012

- Sikrede skal kontrollere at alle underentreprenører har ansvarsforsikring som dekker den skade de kan påføre byggherrens eller tredjemannsperson eller ting i forbindelse med utførelse av kontraktsarbeider.
- Forsikringssum skal være minst 150G, og forsikringen skal omfatte alt arbeid underentreprenører og deres underentreprenører utfører.

Sikring regnskapsførsel-revisjon

Vilkårs id: NBK-102.132-001 av 27.12.2012

Sikrede må sørge for at regnskapene føres og revideres i overensstemmelse med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Sikring standard bransjebetingelser

Vilkårs id: NBK-102.133-001 av 27.12.2012

Hvor det i sikredes bransje er utarbeidet, og i alminnelig bruk, standard leveringsbetingelser med ansvarsregulerende bestemmelser, skal disse bestemmelser benyttes uten tillegg/endringer.

Sikring tilgangskontroll og autorisasjon

Vilkårs id: NBK-102.134-001 av 27.12.2012

Virksomheten skal ha etablert tilgangskontrollsystem som sikrer krav til autentisering (verifisering av IT-brukere ved pålogging til datasystemer) og autorisasjon. Tilgangskontrollsystemet skal være etablert på alle IT-plattformer vesentlige for virksomheten.

Sikring bruk og belastning bygning

Vilkårs id: NBK-102.205-001 av 27.12.2012

- Sikrede skal sørge for at det foreligger dokumentasjon fra autorisert og ansvarlig håndverker for at bygningen er konstruert for de belastninger den beregnes for.
- Reparasjoner, nyinnstallasjoner og bygningsarbeider skal utføres etter gjeldende forskrifter.
- Reparasjoner/nyinnstallasjoner av elektrisk anlegg og VVS skal utføres av autorisert håndverker.
- Sikrede skal sørge for vedlikehold av og tilsyn med forsikret bygning.

Sikring mot tyveri og hærverk

Vilkårs id: NBK-102.299-001 av 27.12.2012

- Dører, porter, luker og lignende som gir adgang til bygningen skal være låst.
- Dører som ikke er offentlig påbudt rømningsvei, skal være låst med FG godkjent lås.
- Vinduer skal være lukket og haspet eller låst.

Dette gjelder enhver person som utfører tjenester/ arbeid for sikrede og som er betrodd nøkler eller ansvaret for låsing der tingen befant seg. Videre skal vedkommende sørge for at nøkler oppbevares utenfor forsikringsstedet eller like godt beskyttet som krevet for de forsikrede ting.

Sikring mot snøtyngde og takras

Vilkårs id: NBK-102.301-001 av 27.12.2012

Det skal sørges for måking av tak, balkong, terrasse, utspring og lignende på forsikret bygning for å unngå skade som kan forårsakes av snø og is. Sikrede er ansvarlig for at arbeidet utføres. Såfremt dette medfører fare for liv og helse bør arbeidet utføres av innleid kompetanse.

Sikring mot vann-, rør- og frostskader

Vilkårs id: NBK-102.350-001 av 27.12.2012

- Bygningen skal holdes tilstrekkelig oppvarmet for å unngå skade ved frost.
- Sikrede skal sørge for at sluk og vannlåser rengjøres regelmessig, og sluk holdes utildekket, for å forebygge og begrense vannskader.
- Hovedstoppekran i driftsbygning i tillegg alltid stenges, kontrolleres for lekkasje og rørledningen avlastes ved at tappekraner åpnes, når bygningen forlates i mer enn ett døgn. (Krav om avstengning gjelder ikke for bygninger

med produksjon som er avhengig av vanntilførsel)
- Utvendige ledninger må være lagt etter stedlige forskrifter eller i minst 140 cm's dybde.
- Varer skal lagres minst 10 cm over gulv.

Sikring dataregistre og programmer

Vilkårs id: NBK-102.400-001 av 27.12.2012

Det skal daglig tas sikkerhetskopi av dataregistre og programmer. Kopien skal oppbevares i en annen bygning eller i låst dataskap. Skapet skal tilfredsstille krav til brannsikkerhet A120 i følge NT Fire 017. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

6. Viktig å vite om forsikringsavtalen

Informasjon om forsikringsagent

SpareBank 1 Oslo Akershus, BM er forsikringsagent for SpareBank 1 Skadeforsikring AS. For formidling av forsikring mottar SpareBank 1 Oslo Akershus, BM en godtgjørelse for det arbeidet de utfører. Med unntak for yrkesskadeforsikring og landsdekkende kollektive ordninger er det avtalt salgsprovisjon på 12 % og porteføljeprovisjon på 7,5 % av premie. For yrkesskadeforsikring er det avtalt salgsprovisjon på 5,5 % og porteføljeprovisjon på 3,5 % av premie. For landsdekkende kollektive ordninger er det avtalt porteføljeprovisjon på 4 % av premie. Det er også avtalt lønnsomhetsprovisjon basert på lønnsomheten i hele porteføljen. Denne baseres på en periode på 12 måneder og kan ikke overstige 4 % av opptjent premie i den samme perioden.
Noen agenter har en indirekte eierandel i SpareBank 1 Skadeforsikring AS som utgjør mer enn 10 %. Mer informasjon om eierandel og agent finner du i agentregisteret på nettsidene til SpareBank 1, sparebank1.no/agentregister.

Alternative forsikringer

Vi gjør oppmerksom på at vi tilbyr flere varianter av de fleste forsikringene våre. Ved spørsmål om alternative forsikringer, snakk med forsikringskontakt.

Fornyelse av forsikringer

Forsikring som gjelder for et bestemt tidsrom på ett år eller mer, fornyes automatisk for ett år av gangen. Snakk med forsikringskontakt før hovedforfall (før avtaleperiodens utløp), hvis fornyelse av forsikringene ikke ønskes. Ved bytte av forsikringsselskap kan forsikringene sies opp med en måneds oppsigelsestid uavhengig av forfall.

Norske lover og lovgivning

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke kommer i strid med lov nr 111 av 27. november 1992 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.

Garantiordning for skadeforsikring

SpareBank 1 Skadeforsikring AS omfattes av en garantiordning for de selskaper som tilbyr skadeforsikring i Norge. Garantien skal sikre norske forsikringstakere dersom et forsikringsselskap ikke kan betale sine forsikringsforpliktelser. Det er bare risiko som består i Norge som omfattes.

Garantien omfatter personer som har fast bosted i Norge, og bedrifter som driver sin virksomhet i Norge. Bedrifter over en viss størrelse er ikke omfattet.

90 prosent av hvert enkelt krav kan kreves dekket. Krav etter boligforsikring og tvungen ansvarsforsikring dekkes likevel med 100 prosent. Ethvert krav dekkes uansett bare inntil 20 millioner kroner per sikret per skadetilfelle. For nærmere informasjon om garantiordningen, viser vi til forskrift om garantiordning for skadeforsikring av 22.12.2006.

Forsikringsselskapenes Sentrale Skaderegister (FOSS)

Alle skader, bortsett fra behandlingsforsikring, som meldes et forsikringsselskap registreres i Forsikringsselskapenes Sentrale Skaderegister (FOSS). Når et forsikringsselskap melder en skade til registeret, får selskapet automatisk oversikt over alle skader som tidligere er meldt på samme kunde (også skader i andre forsikringsselskaper). Forsikringstaker har innsynsrett i registeret etter personopplysningslovens § 18.

Du har etter personopplysningsloven § 18 rett til innsyn i personopplysninger som er registrert på deg. En begjæring om innsyn må være skriftlig og undertegnet, jf. personopplysningsloven § 24.

I begjæringen må det oppgis fødselsnummer (11 siffer), samt legges ved bekreftet kopi av gyldig legitimasjonsdokument. Som gyldig legitimasjon regnes norsk førerkort, gyldig pass og gyldig bankkort med bilde.

Fødselsnummeret er nødvendig for å gjennomføre søket i registeret. Opplysningene fra registeret returneres til deg pr post og du må derfor oppgi folkeregistrert adresse i henvendelsen.

Begjæring om innsyn sendes fortrinnsvis pr post til:

Finans Norge
Postboks 2473 Solli
0202 Oslo

Oppbevaring av personopplysninger

I SpareBank 1 Skadeforsikring AS er administrerende direktør ansvarlig for behandlingen av personopplysninger selskapet registrerer eller innhenter om kunder. Personopplysningene er nødvendige for å opprette og administrere forsikringsordningene.

Personopplysninger kan bli utlevert til banker/selskaper i SpareBank 1-alliansen, reassurandører og til offentlige myndigheter som kan kreve slike opplysninger utlevert. Du har rett til innsyn i hvilke personopplysninger om deg som behandles, og i sikkerhetstiltakene ved behandlingen. Du kan også kreve retting av registrerte personopplysninger som er uriktige eller ufullstendige.